Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Rosenberg, P. A.
Titel | Title:	Salighedens Ø : Romantisk Digtning i 3 Akter.
Udgivet år og sted | Publication time and place:	København : Schønberg, 1908
Fysiske størrelse | Physical extent:	59 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

P. A. Rosenberg.

Salighedens Ø.

1908.

55, – 199.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130023095026

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

P. A. ROSENBERG

SALIGHEDENS Ø

ROMANTISK DIGTNING I TRE AKTER

Ny 08. b. 2671

KØBENHAVN
DET SCHØNBERGSKE FORLAG
ERNST BIERBERG & MICHAEL H. JENSEN
1908

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

SALIGHEDENS Ø

Af samme Forfatter er udkommen:

Af et Digterliv. Uddrag af L.s Papirer. 1881.
Fantomer. Lystspil i en Handling. 1883.
Hjarne. Skuespil i 4 Handlinger. 1883.
Klytemnestra. Drama i fem Handlinger. 1889.
Henning Tondorf. Skuespil i fire Akter. 1894.
Erotiske Digte. 1896.
Søren Kierkegaard. Hans Liv, hans Personlighed og hans Forfatterskab. En Vejledning til Studiet af hans Værker. Med et Billede af Kierkegaard efter H. P. Hansens Tegning. 1898.
Dønvig Præstegaard. Skuespil i fire Akter. 1898.
Samfund og Klike. Et Bidrag til Belysning af Vilkaarene for vor nationale Kunst og Literatur i Nutiden. 1903.
Grækeraanden. Tolv populære Foredrag over Aandshistorie. 1903.
Rasmus Nielsen. Nordens Filosof. En almenfattelig Fremstilling. Med et Portræt af Rasmus Nielsen. 1903.
Hjælpen. Skuespil i fire Akter. 1904.
Hyggeligheden. Lystspil i to Aktet. 1904.
Romeraanden. Tolv populære Foredrag over Aandshistorie. 1905.
Byen ved Havet. Skuespil i fire Akter. 1906.

Cyrano de Bergerac. Romantisk Skuespil på Vers i 5 Akter. Af Edmond Rostand. Oversat af P. A. Rosenberg. 1899.

P. A. ROSENBERG

SALIGHEDENS Ø

ROMANTISK DIGTNING I TRE AKTER

KØBENHAVN
DET SCHØNBERGSKE FORLAG
ERNST BIERBERG & MICHAEL H. JENSEN
1908

Den til Stykket hørende Musik skrives af Hr. Komponist
WASHINGTON MAGNUS

NIELSEN & LYDICHE
(AXEL SIMMELKIÆR)

MIN VEN

PROFESSOR C. RIIS-KNUDSEN

TILEGNES DENNE BOG, I TAKNEMLIGT MINDE OM VORT SAMARBEJDE I DAGMARTHEATRETS STORE TID,

AF

FORFATTEREN

PERSONERNE.

KONG HAROLD.
ELGERT, hans Kansler.
ALF, Elgerts Søn.
VARGBJØRN.
LEONTES, Stjernetyder.
ALDA, hans Datter.

OFFERPRÆSTEN
ALTARJOMFRUEN
DØDSENGLEN.
Krigere. Kvinder.

FØRSTE AKT.

En højt hvælvet gothisk Hal. LEONTES beskæftiget med sine Beregninger; foran ham en mægtig Stjærneglobus; han maaler med en Passer og nedskriver Tal. Ved det store Buevindue i Baggrunden staar ALDA, seende ud mod højre. Udenfor høres krigerisk Musik, der nærmer sig.

ALDA
(der har lyttet, udbryder).

Jeg hører Klangen af hans Horn. Han kommer!
Som Solen kommer han med Dag og Daad,
Og Sejrens Stormvind suser i hans Faner.
(gaar hen til Faderen).
Tror du, han kommer hid til os?

LEONTES
(uden at se op fra sin Beregning).

Han kommer.
Bring Vin, mit Barn!
(Alda ud til venstre).

LEONTES
(rejser sig).

Livets og Dødens Herre!
Bevar ham med din stærke, milde Haand!
Bevar ham mod ham selv og mod hans Sejer!

(Musiken er stadig kommet nærmere. Døren i Baggrunden aabnes af en Page, som mælder: »Kongen«. Derpaa træder Mænd af Livvagten, væbnede med Partisaner,

ind og stiller sig op indenfor Døren. KONG HAROLD kommer hurtig, i Rustning, fulgt af Lensmænd, mellem hvilke Kansleren ELGERT og hans unge Søn ALF. Musiken standser).

HAROLD.

Vær hilset, store Mester, vise Lærer!
Tilgiv, at jeg forstyrrer her din Ro! —
Vel spaa'de du mig Sejer, men dit Ord
Vared mig ad for hemmelige Farer.
Se, Sejer har jeg! — — Før min Fange frem!

(Mænd af Vagten bringer paa Kongens Bud VARGBJØRN: han er blodig, støvet Rustningen forhugget, Hænderne bagbundne, ingen Hjelm; Øjnene vilde og trodsige).

LEONTES.

En farlig Fjende fik du i din Vold,
Min kække Lærling. Herlig er din Sejer.

HAROLD.

Kun altfor let! —
(til Vargbjørn).
Du trodsed paa din Ret.
Du kaldte dig min Trones rette Herre.
Hvad vil du *nu?*

VARGBJØRN.

Jeg stoler paa min Ret.
Jeg kalder mig *endnu* din rette Herre.

HAROLD
(peger paa Alf).

Hin Ungersvend, knap modnet end til Mand,
Med bløde Dun om Hagen, havde Kraft
At slaa dig ned. Hvor var det gaaet dig,
Om *denne* Haand du havde mødt i Slaget?

VARGBJØRN.

Jeg snubled i min Skjoldrem. Det er let

At haane fangen Ulv. Dræb mig, Kong Harold!
Din Fader ranede min Faders Land.
Jeg kæmped mod dig i en ærlig Fejde.
Min Lykke svigted. *Dig* var Fylgjen god.
Saa dræb mig, og din Frygt er død for stedse!

HAROLD
(stolt).

Min Frygt? — Jeg frygter ingen Mand i Verden.
Selv naar de høje Stjerner truer mig
Med skjulte Farer, *ler* jeg kun ad Trudslen.
(til Leontes).
Du ser min Sejer. Vis mig nu din Fare!

LEONTES.

De høje Stjerners dunkle Gaadesprog
Vil ikke true, Søn; de varsler kun.
Ej udenfor, men i dig *selv* er Faren.

HAROLD
(studser).

Mig selv! — Jeg gaar den Vej, min Hu mig driver,
Og agter ingen Gaadesprog og Varsler.
Hvad der vil stanse mig, maa vige snelt.
Og vil det ej, har jeg et Sværd ved Side,
Som jeg har lært at svinge.
(ser sig søgende om).
Hvi tøver Alda,
Min Legesøster, med at hilse mig?

LEONTES.

Hun bringer dig en Drik til Velkomst. — Se!
(Alda fra venstre med et Guldbæger. Kongen har kastet sig i en Stol).

ALDA.

Hil være Helten,
Der kommer med Sejren!
Blodige Vunder
Aabned hans Sværd.
Rygtets Stormfugle
Fløj over Sletten,
Bragte os Bud
Om hans sejrrige Færd.

Konge, lad Vinens
Fyrige Strømme
Læske din Gane! —
Rødt er dens Skær.
Rødere flommed
Blod om din Sværdsod.
Helten er Vinens
Brudekys værd!
(Hun rækker ham Bægret).

KRIGERNE

Pris være Helten! Hil vor unge Drot!

HAROLD.

Tak for din Hilsen, fagre Legesøster!
Jeg drikker dette Bæger dig til Ære!
(han tømmer Bægret).
— Og nu, min vise Kansler, du, hvis Kunst
Ej véd at høste Sejrens gyldne Frugt,
Men ventelig, hvordan dens Saft skal perses,
Sig os da nu, da Daaden er fuldbragt:
Hvor skal der handles med vor fangne Fjende?

ELGERT.

Kan der vel tvistes om saa klar en Sag? —
I tvende bitre Fejder stod paa Spil
Dit Riges Skæbne: spildt er manges Blod
I denne Strid, som tærer Landets Marv.
End ulmer Ilden om din Trones Grundvold.
En gunstig Skæbne gav dens Ophavsmand
Selv i din Vold. Han har fortjent at dø.

KRIGERNE.

Dø Vargbjørn! Dø Oprørets Høvding! Dø!

HAROLD
(til Vargbjørn).

Du hører Dommen.

VARGBJØRN.

Jeg er rede, Drot.

HAROLD
(betragter ham stivt).

Ifald jeg skænked dig dit usle Liv,
Hvad vilde du? Hvad gav du mig til Tak?

VARGBJØRN.

Vent ingen Tak af mig, Kong Harold!

HAROLD.

Tal!
Hvad gjorde du, om nu jeg gav dig fri?

VARGBJØRN.

Til Skoven flyede jeg og samled Mænd
Og rusted dem, til vi var stærke nok.

HAROLD.

Og saa?

VARGBJØRN.

Saa bød jeg dig til Kamp paany
Og fælded dig og tog min stjaalne Krone.

HAROLD
(ler).

Frimodig er du!
(Til Alf.)
Alf, du holder dér
Det Sværd, du tog i Kampen fra min Fjende.
Sig: vil du sælge mig dit vundne Bytte
For denne Guldring?

ALF
(rækker ham Vargbjørns Sværd).

Konge, som du vil!

HAROLD
(giver ham en Guldring).

Vel! Bær min bedste Ring! Du har fortjent den.

ALF
(løfter Ringen højt).

De Mænd, som følger dig i Kampen, Herre!
De trænger ej til Smykker forat kjendes;
De mærkes ud ved Ar og dybe Skrammer.
Tillad mig da at vie Kongens Skænk
Til En, som det vil tækkes, den at bære!

HAROLD.

Hvem mener du?

ALF.

Den skønneste i Landet!
(Han rækker Ringen mod Alda, som uvilkaarlig viger et Skridt tilbage).

HAROLD
(opfarende).

Alf! Vogt dig!

(Han besinder sig).

Du har Ret.

(Til Alda).

Tag mod hans Gave!

(Til Krigerne).

Løs Fangen!

(Bevægelse blandt Mændene. Kongen sender Elgert et truende Blik, vender sig saa mod Vargbjørn).

Riget, som du kalder dit,
Blev vundet ved min Faders Sværd. Din Slægt
Vanrøgted det og vendte selv ved Udaad
Dets Mænd til Oprør mod sig. Kaldt af dem
Besteg min Fader Tronen, og med Rette.
Og Folket elsked ham. Det Røverpak,
Du samled om dig, Landets værste Bærme,
Det skræmmer mig kun lidet. Tag dit Sværd
Og gaa, hvorhen du vil!

ELGERT.

Min høje Konge,
Du vèd ej selv —

HAROLD
(med Tordenstemme).

Vær stille!

(Til Vargbjørn).

Tag dit Sværd!

VARGBJØRN
(tager det og knuger det til sig).

Vi mødes, Harold! Gjennem Slagets Malmhav
Føre den stærke Norne vore Skridt,
Til Arm mod Arm og Bryst mod Bryst vi krystes!

(Han iler ud).

(Stumt Spil antyder Raadsherrernes Overraskelse og Misbilligelse af Kongens Færd).

HAROLD.

I høje Herrer, ængster Jer saa svart
En Smule Højsind mod en slagen Fjende?
Vov ej at rynke Eders Bryn mod mig!
Kan jeg benaade, kan jeg ogsaa *straffe!* —
Forlad mig!

(Raadsherrerne og Følget gaar).

Elgert, bliv! — Og du, Leontes!

(Alle uden Harold, Elgert, Leontes og Alda forlader Scenen. Alda har trukket sig tilbage til Kammerets fjerneste Krog. Det mørknes).

HAROLD
(til Elgert).

Hvad var det for en Sag, du talte om
Før Slaget, i mit Telt, iaftes silde?
Sig frem!

ELGERT
(med et Blik paa Leontes).

Min Konge, — her?

HAROLD.

Leontes er
Min Ven. — Nu vel? —

(Han sætter sig atter. Paa Bordet stiller han sin guldkronede Hjelm).

ELGERT.

Du vil det, Herre Konge. —
I svære Kampe blev din Trone grundet.
Selv vandt med Blod du Sejrens gyldne Frugt,
Den, du idag gav bort i ædelt Lune —

HAROLD
(afbrydende).

Derom skal ikke tales!

ELGERT.

Vel, min Konge! —
Men at din Magt skal stande fast og tryg,
Maa dine Fjender vide: Harolds Æt
Dør ikke med ham selv. — Du gaar mod Faren
Med Løvemod. Vi følger dig med Haab;
Men Angst faar Haabet til at sygne, Herre,
Fordi du er din Stammes siste Skud.
Dit Raad, dit Folk bønfalder dig ved mig:
Befæst vort Haab, vælg dig en Kongebrud!

(Alda viser Bevægelse).

HAROLD

(smiler).

I Kampens Støv kan ingen Roser trives.
Men nu er Kampen endt. Det kan vel hænde,
At Rosens Tid er nær for Eders Drot.

ELGERT.

Det give Gud!

(tager et Dokument frem).

Et Bud fra Ungarns Konge
Har bragt et Forslag.

HAROLD

(ser hurtig op, rynker Panden).

Hvad? Til mig! — — Nu vel?

ELGERT.

Forbund i Krig og Fred tilbyder Kongen,
Hvis du hans Datter kaarer til din Viv.

(Alda lytter anspændt. Stumt Spil).

HAROLD

(rejser sig).

Hans Datter? — Jeg! —

ELGERT.

Den Magt er ikke til,
Som rokker Jer, naar I staar enig sammen.
Tag mod den store Konges Tilbud, Herre!
Saa tjener Du paa samme Tid dig selv,
Dit Rige og din Æt. — Du tier, Drot?

HAROLD

(staaende ved Bordet, lægger Haanden paa Kronehjælmen. — Kort Pause)

— Søg op mit Riges Raad og byd Enhver
At komme hid, før denne Time ender!
Da skal I alle kende min Beslutning.
Lad mine Krigere og Folkets Mænd
Forsamle sig paa Byens Torv, derude!

(Peger mod Vinduet i Baggrunden).

De høre skal mit Bud saavel som I.

(Han vinker. Elgert bøjer sig og gaar).

Leontes! Kan din Kunst forkynde mig,
Om denne Stund er gunstig for en Daad,
Maaske den største, jeg endnu har øvet?

LEONTES

(med indtrængende Alvor).

Den Daad er størst, at du blev til,
Og størst af alting, at du *vil*;
Et Gjenskin af din Villie er din Lykke.
Men om al Villies dybe Grund
Har Plads for dig i *denne* Stund,
Kan læses hist i Himlens Stjernesmykke.

HAROLD

(træder hen til Vinduet).

Alt glimter frem de første blege Lys.
Snart vil de mindre følge. — Maanens Skive

Gaar langsomt op, lavt over Bjergets Kam. —
Bor hist i hine hvide Kloders Kreds
En Magt, der lønligt raader for mit Liv,
Som i mit Bryst med stærke Slag det banker?
Kan være saa! — Tit tykkes det mig selv,
Jeg bæres fremad af en mægtig Elv,
Og Gaader er mig mine egne Tanker.

LEONTES

Vældigt en Væv
Er spændt gennem Rummet.
Brændende Traade
Islætten trækker:
Kampliv paa Jord!

Men naar hernede
Daglarmen sagtner,
Skriver en Finger
Lydløst i Mulmet
Lysende Spor.

Evig de stander.
Dæmpet de hvisker
Gjennem Aartusender
Livsgaadens dunkle,
Svimlende Ord!

HAROLD.

Saa tyd mig Gaaden, Mester! — Det, der rører
Sig i min Tanke som et ufødt Foster,
Hvad vil det blive, naar det fanger Liv
I Daad og Villie? — Lykke eller Fald?

ELGERT
(langsomt).

Jeg lyder dig, saavidt min Evne rækker,
Og stiller denne Times Horoscop.
(Han gaar tilhøjre).

HAROLD.
(gaar hen til Bordet, tager Kronehjelmen i begge Hænder og betragter den en Tid i Taushed).

Gyldne Krone! Du brænder som Ild
I Skumringens Skygge! —
Svales mit Hjerte af Duggen mild,
Svider den bort hin Attraa vild,
Som *du* tænder, leflende Smykke!
Fredløse Nætter,
Møje, som trætter,
Vamlende Smiger og hemmeligt Nid,
Lurende Mistro og standende Strid,
Det er din Lykke. —
Det er den Høst, du forjætter.

Gyldne Krone! Vildes mit Blik
Af Skumringens Skygge? —
Ruses min Tanke af Ærens Drik?
Svimler mig bort den Trolddom, du fik
I din Flamme, daarende Smykke?
Sommerens fage,
Sollune Dage,
Duftende Køling i Kvældbrisens Strøm,
Alt, hvad jeg ofred for Hæderens Drøm,
Var det min Lykke? —
Har jeg kun Vintren tilbage?
(Han sætter Hjælmen fra sig, vender sig; ser Alda).

HAROLD
(rækker Armene mod hende).

Alda! — Elskede!

ALDA
(kysser hans Haand, bøjet).

Min Herre og min Konge!

HAROLD.

Du kommer til mig just i denne Stund.
Er det et Varsel? — Maanens hvide Dis
Staar som en Helgenglorie om din Pande. —
Mindes du, Alda, i en Nat som denne
Tog jeg dig første Gange i mine Arme
Og trykked mine Læber mod din Mund?

ALDA

Den Tid er runden.

HAROLD.

Kan den aldrig komme
Tilbage mer? — Alda, den var saa skøn.

ALDA.

Da bar du end ej Kronen. — Dengang Folket
Kaared din store Fader til sin Drot,
Da brast hin spinkle Drøm. — I Solens Glans,
Ej i den blege Maanes matte Skin,
Staar *nu* Kong Harolds Fremtid.

HAROLD.

Alda! Alda!
Hvad er mig Magt og Hæder mod din Favn?

Gold som det stejle Højfjælds Himmeltinde,
Hvor Solen brænder mod den hvide Sne,
Men ingen Blomst kan gro, og ingen Fugl
Bryder den store Stilhed med sin Kvidren.

Han gaar nogle Skridt, standser, vender sig og betragter hende et Øjeblik i Taushed).

Husker du Sagnet, som din vise Fader
Fortalte os om Salighedens Ø?
Hint lyse Land, hvor Kampen er forbi,
Hvor alt, som her adsplittede vort Sind,
Er gledet bort i Intet, og kun det,
Som *dybest* fyldte Sjælen, er tilbage?

ALDA

(med bøjet Hoved).

Jeg husker det.

HAROLD

(tager fra et Hjørne i Salen en Strengeleg og rækker hende den).

Her staar din Strengeleg.
Syng mig den Sang om Salighedens Ø!

ALDA.

(synger).

Jeg véd et Land, fjernt over dunkle Vande,
Hvor Livets spildte Frøkorn fæster Rod,
Hvor dræbte Haab, med Glorieskær om Pande,
Staar op af Grav og gaar mig glad imod.
Salige Land,
Med Vaarduft gennem Dale!
Lysende Strand,
med Sommerbølgers Tale!
Jeg længes mod dig, fra den klamme Taage,
Som kaldes Liv og Dag blandt os, der vaage!

Jeg véd et Land, hvor Jordens Blod og Taarer
Er tørret bort, som Dug af Rosens Blad;
Hvor Skyld, som skræmmer, og hvor Nag, som saarer,
Er renset ud i Mindets Flammebad.
Salige Land,
Med Bod for hver en Kvide!
Lysende Strand
Med Solskins-klinter hvide!
Jeg længes mod dig, stille Drømmerige! —
Men Vejen til dig kan mig Ingen sige.

HAROLD
(som under Sangen har sat sig, springer op).

Nej! Ingen véd, hvor Drømmeriget stædes.
Men sættes Mandevillien ind,
Kan *her paa Jorden* Lykken smedes.
Hvi tøver jeg? Besluttet er mit Sind.

Alda, er du af Hjærtet mig god
Og drages til mig din Attraa,
Ræk mig da Haanden og sig, du har Mod
Til med mig mod Faren at gaa!

ALDA.

Truer dig Fare, saa gjerne jeg bød
Mit Bryst dig til Værn og Skjold.
Gjerne jeg gik til den blege Død
At fange *dig* Lykken i Vold.

HAROLD.

Ikke til Døden vor Vandring gaar,
Men ind i det lysende Liv,

Højderne over, hvor Tronen staar,
Min Dronningebrud, min Viv!
(griber hendes Haand).
Staar du mig hos gennem Dagenes Flugt,
Da ler jeg ad Farer og Død.
Jeg plukker dig Sejrens modne Frugt
Og lægger den i dit Skød.

ALDA
(i Angst og Bøn).
Min elskede Herre,
Du tale ej saa!
Ej Dronningkronen
Jeg bære maa.

HAROLD.
Jeg løfter dig højt
Paa min stærke Arm,
Jeg ager dig strunk
I min gyldne Karm.

ALDA.
Forvist vil det volde
Os begge Harm!

HAROLD.
Jeg smykker med Spanger
De Hænder hvide.
(kysser lidenskabeligt hendes Hænder).

ALDA.
Forvist vil det volde
Mig bitter Kvide!

HAROLD.

Jeg lægger om Hærde
Dig Kaaben rød.

ALDA.

Forvist vil det volde
Mig Kval og Død!

HAROLD.

De vogte sig vel, de Herrer høje,
Ifald de trodser mit Kongebud!
Jeg skal vel lære dem Knæ at bøje
For den, jeg kaarer til Viv og Brud.
Ej skælve du, Elskede! Vidt om Lande
Skal Rygtet bære dit fagre Navn.
Jeg trykker et Kys paa din Barnepande
Og gemmer dig, Hustru, trygt i min Favn.

(Han omfavner hende. — LEONTES, fulgt af EN TJENER, som bærer en tændt Armstage. Scenen oplyses. Efter at have sat Stagen fra sig, gaar Tjeneren).

HAROLD.

Min vise Lærer! Længe har forvist
Dit kloge Øje set mit Hjertes Attraa.
Jeg elsker hende. Se, nu er hun min.
Giv os dit Minde! Sign vor Ægtepagt!

LEONTES
(mørkt og tungt).

Kong Harold! Alda er min eneste.
Kan du forsvare hende mod det Had,
Dit Valg vil kalde frem paa hendes Vej.

HAROLD.

Hver Draabe Blod, der strømmer fra mit Hjerte,
Jeg ofre vil for hendes Fred og Held.

LEONTES
(samme Stemning som før).

Og sværger du, at du vil aldrig svige
Den Tro, du hende gav?

HAROLD.

Det sværger jeg!

LEONTES
(som før).

Og lover du, at aldrig nogen Tvivl
Om hendes Troskab plette vil din Sjæl
Og mørkne hendes Liv?

HAROLD

Det lover jeg!

LEONTES
(langsomt, sorgfuldt).

Saa giver jeg min Datter i din Barm,
Fordi jeg *maa*, fordi jeg *kan* ej andet.

HAROLD.

Tak, Fader! Lærer! Aldrig skal du angre,
Hvad du har gjort mod mig i denne Stund.
(Smilende).
Og sig mig saa, hvad Stjernerne os varsler!
Thi det var *denne* Daad, mit Spørgsmaal gjaldt.

(Pause. Leontes ser ham alvorligt og længe ind i Øjnene).

LEONTES.

Din Fødselsstjerne staar i Krigens Tegn.
Ugunstig tor din Plan er denne Time.

HAROLD.
(lidenskabeligt).

Til Kamp blev jeg født
I Kamp blev jeg øvet.
I Kamp blev min Ungdom
Hærdet og prøvet.
Saa tør jeg vel friste
En Kampstund til.
Mod Varslet jeg sætter
Min Villies »vil«!

LEONTES.

Endnu er det Tid,
Endnu kan det vendes!
I Dagens Sol
Lad din Villie kjendes!

HAROLD.

Mens Stjerneflammer
I Natten tændes,
Skal vidt om Lande
Min Villie kjendes!

(Raadsherrer med ELGERT i Spidsen, fulgt af ALF. kommer fra Døren, som aabnes af to Pager. Døren bliver staaende aaben. Rummet bagved fyldes af KRIGERE og mange MÆND AF FOLKET. Baade Hallen selv og den aabne Plads udenfor, som ses gennem det mægtige Buevindue i Baggrunden, oplyses af utallige Fakler. Efterhaanden ser man, hvorledes Pladsen fyldes af Mennesker, Hoved ved Hoved. Over Grupperne enkelte Stjerner. Maanelyset brydes med Fakkelskæret i Hjælme og Vaaben.)

ELGERT
(træder frem for de andre).

Dit Raad er samlet, som du bød,
Og venter paa dit Budskab, Konge!

HAROLD.

Mit Raad har villet, at til Landets Held
Jeg valgte mig en Droningbrud. Nu vel!
Mit Valg er gjort. Her staar min Brud!

(Forbauselse mellem Raadsherrerne. Alf, som staar yderst i Gruppen tilvenstre farer sammen. Meddelelsen ses at gribe ham stærkt, hvad han søger at skjule).

ELGERT.

Kong Harold — —

HAROLD
(tordnende).

Stille! Intet Ord!
(vendt mod Folket, med stigende Kraft og Ild).

Af *Eder*, Folkets Mænd, jeg løftet blev
Paa Tronen. *I* har rakt mig Kronens Guld,
Som til min Fader først. Ej Arv og Adel,
Ej vissen Statskløgt, skimlet Oldingvisdom,
Men *Folkets* friske Sans gav mig min Magt.
Se! Jeg har valgt min Brud blandt *Eders* Døtre,
Valgt, som min Hu mig bød, et Folkets Barn.
Saa svar mig, I, hvis Svar jeg ene kærer:
Forkaster I mit Valg? — Hvis *ej* I gjør det:
Her staar min Brud, mit Lands og Eders Dronning!

(Fra det forsamlede Folk stiger som en Storm af Jubel).

FOLKET.

Hil, hil Kong Harold! Hil vor unge Dronning!

(Harold drager Alda til sig. Raadsherrerne danner til venstre en Gruppe, præget af Ængstelse og Misstemning. Leontes, som staar yderst tilhøjre, ser med mørke Miner paa det kongelige Par. Raabene stiger, Faklerne løftes og svinges, Menneskehavet bølger, hele Rummet fyldes af den jublende Folkemængde).

Tæppet falder.

ANDEN AKT.

En Søjlehal, som danner en Forsal til Kongeborgen. Over et Brystværn i Baggrunden Udsigt til Byen. I det fjerne som en funklende Stribe: Havet. Tilhøjre fører en anselig Fritrappe op til Borgens indre Rum. I Baggrunden til venstre Udgang til Borggaarden; tilhøjre i Baggrunden fører tre Trin ned til en lille Rosenhave. Det er Morgen. Luften over Byen er endnu rød af Solopgangen.

Mellem Søjlerne tilvenstre et Bord, hvorpaa Kande og Bæger, samt en Løjbænk.

Paa Fodstykket af en Søjle sidder ALF. Hans Hænder glider hen over en Strengeleg, som han støtter mod sit Knæ; hans Blik søger op mod Borgen.

ALF

(efter et Par Greb i Strengelegen).

Du bor i en lysere Verden.
Jeg kan saa lidet dig naa,
Som Stjærnetyderen gribe kan
De Stjærner, der over ham gaa.

Han ser dem tindre deroppe
Lig Taarer paa Nattens Kind,
Og stundom føler selv han maaske
En Længsel røre hans Sind.

Den stiger fra Hjertets Kilder;
Den bruser i Blodets Elv, —
Da stryger han sig over Panden brat.
Og smiler imens ad sig selv.

Du bor i en lysere Verden.
Jeg kan saa lidet dig naa,
Som han kan gribe de stolte Lys,
Der over hans Hoved gaa.

Ak, kunde som han jeg skue
Med Ro mod det tindrende Hvælv!
Ak, kunde jeg nemme den svære Kunst
At smile som han ad mig selv!

(Alda fra Slottet).

ALDA

(Ser sig forsigtig om til alle Sider; da hun ser, de er ene, gaar hun hurtig hen til Alf).

Hvad Budskab har du til mig, Alf?

ALF.

(der har rejst sig og hilser med dyb Ærbødighed).

Min Dronning,
Du havde Ret!

ALDA

(udbrydende).

Kong Harolds Liv er truet?

ALF.

Den Fisker talte sandt, som meldte det.
Der samles Folk hver Nat etsteds ved Havnen
Og raadslaar om et Oprør.

ALDA.

Disse Folk —
Hvem er de?

ALF.

Vingild, som belured dem,
Mente, det mest var Fremmede fra Skoven.
Dog skønned han, én Hofmand var der med,
En enkelt, som de alle ære højt.

ALDA.

Hvem kan det være? Den Forræder! Ve ham!

ALF.

Jeg gaar til Vingilds Hus just nu, min Dronning.
Maaske var der en Sammenkomst inat,
Maaske véd vi iaften mer end nu.

ALDA.

Den Fare, som er kjendt, kan let besejres.
Ej sandt?

ALF
(undvigende).

Kongen har mange skjulte Fjender.

ALDA.

Hvorfor? Hvem er saa god som han, saa ærlig?

ALF.

Kongen er rask til Handling, som til Dom,
Og følger helst i alt sit eget Hoved.
Det krænker mange. Men jeg tænker dog,
Hans bedste Mænd er ham fuldtro i Faren.

ALDA.

Det give Gud! Og Tak, min vakre Alf,
At du saa kjækt og trofast værger ham
Mod skjulte Farer! Bedst, han intet ved,
Før det er højt nødvendigt; thi hans Stolthed
Kan harmes ved vor Omsorg for hans Liv.

ALF.

(nikker).

I taler Sandhed. Bedst, han intet ved!

ALDA.

Gaa! Bring mig siden Bud! Tak, tapre Ven?

(Rækker ham sin Haand, som han ærbødig kysser; derpaa gaar han bort gjennem Borggaarden til venstre. KONG HAROLD er under den sidste Replik kommet tilsyne paa Slotstrappen. Han følger med Øjnene Alf. Da han er borte, siger han, endnu staaende paa øverste Trin).

HAROLD.

Alda!

ALDA

(farer sammen og vender sig).

Min Harold!

HAROLD.

Hvad kalder dig saa tidlig fra dit Kammer?

ALDA.

Kun Morgenstundens friske Kølighed.

HAROLD.

Hvad vilde Alf dig?

ALDA.

Intet . . . . intet særligt.

HAROLD

(Gaar nedad Trappen, tager hendes Haand og ser opmærksomt paa hende).

Du lyver! Og du kan ej skjule det.

ALDA.

Nu ja, — han vilde noget — intet ondt!

HAROLD.

Hvad var det? Tal!

ALDA
(smiler).

Du er dog ikke skinsyg?

HAROLD
(rolig).

Skinsyg? Nej. Men jeg lider ikke, Alda,
At du i Enrum taler med en Mand . . .

ALDA
(afbrydende).

Søn af din Kansler, af din bedste Ven!

HAROLD.

— Ja vist, men dog en Mand, en Ungersvend, —
Om Ting, du ej tør nævne for din Husbond.

ALDA.

Ej tør? Der fejler du. Kun *vil* jeg nødig.

HAROLD.

Du *maa*! Hvem gjaldt det?

ALDA.

Dig min strenge Herre!
Din Sikkerhed. Der sniger sig i Mørket
Forræderiske Planer, fule Raad,
Som pønser paa din Undergang.

HAROLD
(stolt).

Jeg vèd det. —
Tror du, en Dreng som Alf og du, en Kvinde,
Kan værge mig, hvor ikke selv jeg kan?
Jeg vèd, at Vargbjørn ruster sig i Skoven
Og samler Mænd af alskens lovløst Pak.
Jeg vèd, der er Forrædere ved Hoffet,
Som gjerne vandt lidt Fordel ved mit Fald.
Jeg vèd, at Ungarns Konge staar dem bi
I Smug med Mænd og Penge — vèd det alt!
Men vent kun! Inden kort er Timen inde,
Der rammer dem som Lynet! — — Kan du tie?

ALDA.

Det har jeg vist dig.

HAROLD.

Elgert har i Stilhed
Udrustet Hæren. Ingen vèd det end.
Alting er rede nu. Naar Vargbjørn kommer
Og tror, vi sorgløst døser Dagen hen,
Staar pludselig en Mur af hamret Jern
Med hvasse Pigge for ham, og den Usling
Maa rømme Slaget, før det er begyndt.

ALDA.

Min stærke Helt, tilgiv min svage Frygt!
Tilgiv den for min Ømheds Skyld!

HAROLD
(drager hende til sig).

Min Alda!

Din Ømhed er det lønlige Væld,
Hvoraf mit Livsmod næres.
Sagtned den Kilde, jeg vèd det vel,
Da maatte min Kraft fortæres.

Visne maatte i Dal, paa Fjeld,
Hver Blomst, som kunde mig glæde,
Sorgen brede sit sorte Peld
Over Stien, min Fod skal træde.

Der skinned Sol i min Kongeborg,
Da du gik ind ved min Side.
Aldrig stiltes den Hjertesorg,
Om tabt jeg skulde dig vide.

(Han kysser hende).

Følg mig i Haven nu, og vis mig dèr
De Foraarsblomster smaa, din Haand har hæget!

ALDA.

Kun faa de er endnu, med blege Farver,
Men skjønne dog at se.

HAROLD.

Midsommersolen
Vil øge deres Ild, min faure Viv!

(Med Armen om hendes Liv gaar han tilhøjre, ned i Rosengaarden. Under den følgende korte Scene kommer de undertiden tilsyne dernede, beskæftigede med Blomsterne.)

(ELGERT og VARGBJØRN fra venstre. Vargbjørn er forklædt som Munk).

VARGBJØRN
(ser efter Harold og Alda).

Det var jo Kongen.

ELGERT.

Ja, og Dronningen.

VARGBJØRN
(med Haan).

Og denne Jomfrusvend i Rosengaard,
Ham tror du farlig?

ELGERT.

Rolig, Vargbjørn! Tro mig,
Han rejser sig, som Bjørnen af sit Hi,
Saasnart han vejrer Faren. Vore Raad
Er ikke skjulte for ham. Vist jeg vèd,
Der er en Spejder paa vort Spor, just nu.

VARGBJØRN.

En Spejder? Hvem?

ELGERT.

Jeg kender ej hans Navn.
Hedt har han fulgt os i den sidste Tid.
Men inden Aften skal han være kold.

VARGBJØRN.

Vor Plan er røbet, tror du?

ELGERT.

Ikke helt.
Mig tror Kong Harold end. Det fælder ham.
Dog korted det os Vejen, hvis din Dolk,
I Ly af Munkens Dragt, fik Ram paa ham.

VARGBJØRN
(bestemt).

Nej! Nej! Han skaaned mig. Jeg vil ej myrde.
Ramme ham vil jeg, helst i aaben Kamp.

ELGERT
(tæt ved Vargbjørn).

Du kunde ramme ham
Dybere, nærmere Hjertet end med Dolk.

VARGBJØRN.

Hvordan? —

ELGERT.

Han elsker Dronningen. — Hun bøjer sig
For Kirken. Om du nu i Kirkens Dragt
Gød Gift i hendes Sjæl. — Du kunde det.

VARGBJØRN.

Ved Løgn!

ELGERT
(rolig).

Nej, Vargbjørn, ved at tale *Sandhed.*
Sig, *hun* er Skyld i Faren, som ham truer,
At, hvis hun gik herfra, var Faren endt!

VARGBJØRN
(overrasket).

Elgert, du tænker snildt!

ELGERT.

Den snilde Tanke,
Som støttes af den sejge Kraft, maa sejre.
— Han kommer. — Stille! —

(Vargbjørn gaar nogle Skridt tilside. HAROLD og ALDA fra Rosenhaven).

HAROLD.

Elgert! Jeg vented dig. — Hvem er den Mand?

ELGERT.

Hin hellige Mand, hvis stærke Gjerninger
Har fyldt vor By med Undren, —

ALDA
(glad).

Er det ham!

ELGERT.

Og som den unge Dronning højt har ønsket
At se og tale med.

ALDA
(kysser Vargbjørns Kutte).

Min fromme Fader!

VARGBJØRN.

Fred være med dig, Datter! —

HAROLD
(smiler).

Vel, Alda! Tal du med den hellige Mand,
Mens jeg og Elgert drøfter Landets Værn.
(Han gaar ind i Slottet, fulgt af Elgert).

ALDA.

Min Fader, viden om har Rygtet mældt
Din Visdom og din Fromhed. Tak, du kom!

VARGBJØRN.

Hvad vil du mig?

ALDA

Din Bøn er stærk hos Gud.
Bed for Kong Harolds Sejer over Fjenden!
Ingen er god som han, ædel og modig.
Var Retfærd stærkest, sikkert maatte alle,
Kvinder som Mænd, højt glædes ved hans Sejer.
Men der er onde Magter her paa Jord;
Kun onde Magter kan Kong Harold true;
Mod dem er Fromheds Bøn et Værn hos Gud.
Bed, fromme Fader, for Kong Harolds Sejer!

VARGBJØRN.

Den Magt, som truer Kongen, fældes ikke
Ved Bøn. — Kun ét kan fælde den.

ALDA.

Hvad?

VARGBJØRN.

Offer! —

ALDA.

Offer? Af hvad? Af hvem? Tal!

VARGBJØRN,

Spørg ej mer!
Mit Svar er mørkt som Graven, unge Dronning,
Og du har ikke Kraft at høre det.

ALDA
(stærkt).

Munk, jeg har Kraft til *alt*, naar ham det gælder!
Hvad mener du? Tal frit, og sig mig alt!

VARGBJØRN
(med truende, stigende Majestæt).

De Farer, der har samlet sig om Tronen,
Lig Tordenskyer om en Eg paa Bjerget,
De stiger alle af en enkelt Daad. —
Kong Harold smeded Hævnersværdet selv,
Dengang han satte paa sit Kongesæde
En Stjernetyders Datter!

ALDA
(viger forfærdet).

Ve mig, ve!

VARGBJØRN.

Da væbned han imod sig Rigets Stormænd,
Da kaldte han i Vaaben Ungarns Drot. —
De Taaber, de, som jubled ved hans Daarskab,
De spredtes snarlig ad som Tidselfnug
I Høstens vrede Storme. — Han er ene,
Og ene vil han falde paa sin Daad.

ALDA
(svagt).

Du sagde, Offer kunde frelse ham?

VARGBJØRN.

Hvis det, som kaldte Faren frem, forsvandt,
Vel mulig da, endnu han kunde frelses.
Men sker det ikke snart, er han fortabt.
(Pause. Alda staar i dybe, urolige Tanker).
Min Gjerning kalder mig herfra, min Dronning.
Dernede (peger ud over Byen) venter mange paa min Hjælp.
Fred følge dig! Fast stande du i Prøven!
(Han gaar tilhøjre i Baggrunden).

ALDA
(langsomt, tungt).

Hvis det, som kaldte Faren frem, forsvandt!

(ALF fra venstre. Han er ligbleg og holder sig med Møje oprejst. Da han ser Alda, tager han sig mægtigt sammen).

ALF
(hurtigt).

Bring hastig Kongen Bud! Faren er nær!

ALDA.

Hvad siger du?

ALF.

Endnu i denne Time
Kan Stormen bryde løs! Vargbjørn er her!

ALDA.

Vargbjørn! Oprørets Høvding!

ALF.

Her i Byen!
Forklædt, skjult, men i Vaaben!

ALDA.

Frygt kun ej!
Kongen er forberedt. Han og din Fader
Raadslaar just nu . . .

ALF
(mørkt).

Min Fader! Ak! —

ALDA.

Hvad er der?

ALF
(efter en kort Pause).

Det gælder Livet,
Og mer end Livet, for min Konge. — Vel!
Lov mig, at du vil ingensinde røbe,
Hvad nu jeg siger.

ALDA.
Tal! Jeg lover det.

ALF
(med Besvær).

Den Hofmand, som har lønlig taget Del
I Oprørsraadet — —

ALDA.
Ja? Forræderen?

ALF
(skjuler Ansigtet i Hænderne).

Det er min Fader.

ALDA
(stivnet af Rædsel).

Kongens bedste Ven!

ALF.
Brug det til Kongens Frelse, som du kan!
Men lad mit Ord ej blive det, som fælder
Den Mand, der gav mig Livet! Ser du vel:
Det — blev — *for* tungt at bære . . .
(Han griber sig til Brystet og segner).

ALDA.
Hvad er der, Alf?

ALF.

Min Gjerning er forbi.
Bring hurtig Kongen Bud!

ALDA.

Alf, er du saaret?

ALF.

Til Døden, ja.

(Han blotter sit Bryst; en afbrækket Pil sidder i Saaret).

Den ramte godt, den Pil.
Men Gud ske Lov, jeg naa'de hid i Tide.

ALDA
(knæler ved hans Side).

Kom, lad mig se dit Saar! Det er ej farligt.

ALF.

Jo, det er Døden. Og jeg klager ej.

(Han drager Pilen ud og retter sig i Vejret).

Døden er hellig; den gjør Alle lige.
Hvad Livet skjulte, kalder Døden frem.
Jeg elsked dig i Livet, — frygt ej Alda! —
Jeg taler til dig fra den anden Side;
Dér er der ingen Synd . . . Jeg elsked dig . . .
Nu dør jeg ved din Fod . . . Den Død er skjøn!

(Han dør).

ALDA.

Han dør! — Hjælp! — Hjælp!

(HAROLD i Rustning med ELGERT, fulgt af VÆBNEDE MÆND fra Slottet. Andre MÆND og Kvinder kommer til fra forskjellige Sider).

HAROLD.

Hvad er der sket? — Alf! —

ELGERT
(iler hen til Alf).

Alf! Min Søn! Og saaret?
Død? (Han knæler ved Liget).
Død! — Og denne Pil?
(Han vrister Pilen ud af den Dødes Haand og betragter den).
Almægtige Gud!
Ham var det! Ham! Min Søn! Min Alf!
(synker sammen over Liget).

ALDA.

Ve over dem, der sendte ham i Døden,
Mens tro han tjente Kongen og sin Ed!

HAROLD
(mørkt).

Hvad bragte han for Bud?

ALDA.

Faren er nær!
Vargbjørn er her forklædt. I næste Nu
Kan Kampen bryde løs.

HAROLD.

Og intet mer? — —
Han sagde intet mer?

ALDA.

Er det ej nok

HAROLD.

Svar mig! Var *det* hans sidste Ord i Døden?

ALDA
(ser paa Elgert, som ligger bøjet over Sønnens Lig).

Han sagde noget, som jeg svor ham til
Aldrig at røbe.

HAROLD
(træder tæt hen til hende, dæmpet).

At han elsked dig!

ALDA.

Nej.

HAROLD.

Tør du sværge, at du taler Sandhed?
(Alda bøjer Hovedet.)
Jeg vidste det. Han døde i din Arm.
Og godt for ham, han døde!

ALDA.

Det var *dig,*
Han ofrede sit Liv.

HAROLD
(ler bittert).

Ja vist, ja vist! —
(bydende).
Gaa fra mig! Du har sveget mig.

ALDA.

Ak, Harold!
(Hun gjør uvilkaarlig et Skridt mod ham. — Pause. — Pludselig farer hun sammen ved en Tanke).
Ja, du har Ret! Det baader bedst, jeg gaar.

HAROLD.

Tilstaar du da?

ALDA
(ser paa ham, fast).

Jeg tilstaar.

HAROLD
(rystet).

Alda! Alda!

ALDA.

Ham elsked jeg. Dig har jeg aldrig elsket.
Kun for at vinde Dronningkronens Glans
Lod jeg dig tro det, — Drømmen er forbi. —
Glem mig! Straf mig! Send mig i Døden, Konge!
Jeg har fortjent det. Lad mig følge ham
Og sone med mit Blod, hvad jeg forbrød!

HAROLD

Forraadt! Forraadt! —
(Med en uhyre Anstrængelse tager han sig sammen. Roligt, værdigt, med en bydende Haandbevægelse):

Gaa! Gaa, hvorhelst du vil!
Men lad mig aldrig mere se dit Aasyn!

ALDA
(smertelig, men fast).

Farvel, Kong Harold! —
(Hun gaar langsomt bort tilhøjre, bagom Slottet.)

ELGERT
rejser sig, giver nogle af Mændene et Vink; de bærer Sønnens Lig bort gjennem Borggaarden tilvenstre.)

Min Søn har givet dig sit Liv og Blod,
Det skal betales med dit eget, Konge!

Den Fjende, som dit Overmod har tirret,
Er nær og følges af dit eget Folk.
Hvert Raad, du lagde op med mig, er røbet.
Alt véd de Mænd, som flokkes nu til Kamp.
Thi jeg var ej din Ven, du Daare! —
Din Fjende var jeg, haded dig til Døden.

(Harold ser paa ham med et roligt Blik.
Derpaa staar han atter ubevægelig som før.)

Og dette Sværd, jeg drager her til Kamp,
Skal ikke stødes i sin Balg, forinden
Du eller jeg har set vor siste Stund. —
Følg mig, Enhver, der ej vil være Træl!

(Han iler ud tilvenstre, fulgt af de fleste Krigere.)

EN UNG KRIGER.

Kong Harold! Før os! Vi vil følge dig.
End er ej alting tabt. Før os til Kampen!

HAROLD.

Bort! Lad mig fare! Følg Forræderskaren!
I finder vel et Paaskud. Gaa blot! Gaa!

(Han vender sig fra dem. Krigerne gaar bedrøvet bort med bøjede Hoveder Tilbage bliver kun Leontes, som ubemærket er traadt ind under det foregaaende Optrin. Han staar alvorlig, mørk, midt i Hallen med Armene foldede over Brystet.)

HAROLD
(uden at se paa ham).

Jeg væmmes ved det tomme Gøglespil! —
En Daare den, der ofrer blot en Tanke,
En Muskelspænding, for det øde Tant,
Vi kalder Liv! Og goldere end Livet
Er Ærens Fjederpynt, Guldstads for Børn.
Men allergoldest Kjærlighedens Løgn,
Spejlet af Kvindeblik og Kvindetaarer!

(Synker ned paa en Stol ved Bordet).

De Saliges Ø! — Ak, var der sligt et Sted,
Hvor Livets falske Larm om Ingenting
Var lig den glemte Drøm ved Morgengry,
Og Harmen, Livets siste Krampetræk,
Druknet i Glemsel, — *var* der sligt et Sted!
Jeg lod mig langsomt slide Led fra Led,
Om efter Kampen Hvilen hist mig vented.

LEONTES
(langsomt).

Dit Ønske vorder opfyldt, hvis du vil.

HAROLD
(ser op).

Leontes! —

LEONTES
(træder hen til Bordet, gyder Indholdet af en lille Phiol, som han tager frem fra Brystet, i en Pokal med Vin og rækker Harold Pokalen).

Drik, Kong Harold!

HAROLD.

Er det Gift? —
Jeg har forstødt din Datter, jeg har sveget
Hvert Løfte, som jeg gav dig.

LEONTES.

Dødelige!
Du handled, som du maatte.

HAROLD.

Er det Gift?
Og om den dræber under værre Pinsler,
End Tanken tænke kan, — jeg drak den glad.

LEONTES.

Din Skæbne stunder mod sit Maal, Kong Harold!
Den spæde Hvirvel i den evige Malstrøm
Snart glattes ud og giver Plads for andre.
Fuldbyrd dit Væsens Villie! — Drik og drøm! —

(Harold sætter Pokalen for Munden. I samme Øieblik, mens han endnu løfter Pokalen, stiger hvide Taager op og skjuler Scenen. Gjennem Taagerne træder i lysende Konturer et smilende, solbeskinnet Landskab rem.)

Tæppet falder langsomt.

TREDIE AKT.

Et solbeskinnet Landskab med høje Klipper, tæt bevoksede med Grønt og allehaande Blomster. I Baggrunden det blaa Hav. Midt paa Scenen et Altar. Solen stiger op over Kimmingranden.

HAROLD hviler, iført en sort Dragt, under en rigt blomstrende Rosenbusk.

KOR
(udenfor Scenen fjernt).

Atter stiger du, straalende Sol,
Over de svale Bølger.
Forud gaar Glans af dit gyldne Haar.
Dagen og Glæden dig følger.
Kjærlighed sender dig. Kjærligheds Bud
Bærer dit Lys over Verden ud.

HAROLD

Der aander Blomsterduft i Luftens Strømme.
Den køle Morgenvind er frisk af Dug.
Hvad Væld af Toner, smigrende og ømme!
Kling atter, Alfesang! Du var saa smuk.

KOR
(nærmere).

Atter vækker dit flammende Kys
Blomsten af Nattens Dvale.

Dagningen dirrer af Fugleslag.
Dyrene græsser i Dale.
Solfødt er Livet. De Levendes Lov
Bæres imod dig fra Mark og Skov.

HAROLD

Over mit Hoved røde Roser gynger.
De rækker mod mig deres Purpurklynger.
En plukker jeg —

(Idet han rækker Haanden ud mod en Gren med Roser, falder alle Bladene af dens Blomster og drysser ned over ham).

— Gik der en Sky for Solen?

(Dækker et Øjeblik sine Øjne med Haanden).

Hvor er jeg? —

(Unge Piger i forskjelligt farvede Klædebon kommer dansende nedad Klipperne fra alle Sider; de mødes og kysses. Derefter Dans).

HAROLD

(har rejst sig, ser henrykt til)

Du fagre Syn! De unge Lemmers Pragt
I smidigt Skifte, blinkende af Ynde, —
Som Solens muntre Spil indunder Løv,
Der sagte vifter for en Sommerbrise!
Farverigt, broget, som det Blomstervæld,
Foraaret fylder med sin stærke Saft!
Du fagre Syn! Jeg drages mod dig hen.
Det er, som dansed alle glade Dage,
Mit Liv har ejet, mod mig frem paany,
Men renset, samlet underfuldt til ét!

(Han nærmer sig)

I skønne Piger, sig mig, hvem I er!

(Ved Synet af ham viger de forfærdede),

Hvi flygter I? Jeg vil Jer intet ondt.

(De forsvinder mellem Klipperne).

De flyr!

(Griber sig til Hovedet).

Og atter isner det min Sjæl,
Som sortned Solen i et Kuldegys!

(Han ser sig om).

Hvor er jeg? — Kjendt og ukjendt dog tillige,
Synes mig alt, jeg ser! —

(Vender sig mod Baggrunden).

Ah! Havet! Havet!
Langt ud i Fjernet breder det sin Flade,
Skinnende, blankt af Sol! — —

Vældige Hav, min Barndoms Ven!
Aldrig af Jubel mit Hjerte har bruset,
Som naar jeg sused
Gennem din sydende Dønning hen.
Roret i Haand!
Braadsøers Skum paa min Kind og min Pande!
Blikket mod Kimmingens disede Rande! —
Straalende Fart, uden Maal, uden Baand!

Vældige Hav! Min Barndoms Lyst!
Atter med Jubel mit Hjerte du fylder,
Atter du skyller
Mismodets Støv fra det ængstede Bryst.
Frigjort min Aand
Flyver, mens Søbrisen dugger min Pande,
Ud imod Kimmingens lysende Rande, —
Straalende Fart, uden Maal, uden Baand!

(En Baad glider frem bag Klipperne, fyldt med unge hvidklædte Kvinder).

HAROLD

(stiller sig i Forgrunden, skjult af en Klippe).

Hvem kommer hist! — Jeg vil ej skræmme dem
Ved straks at nærme mig. —

(De unge Kvinder gaar i Land. De pryder Altret med Blomster og bevæger sig omkring det i en Slags højtidsfuld Rytme).

KOR

Livets dybe, himmelsendte Glæde!
Du, som varmer hver en Skabnings Bryst;
Dig vi ofre til, for dig vi træde
Altardansen nu med festlig Lyst.

Markens Blomster, dine Børn, de spæde,
Om dit Altar dufter til din Pris.
I hvert Aandedrag du er tilstede,
Bærer, fylder alt paa lønlig Vis.

Stærkest er din Magt dog, naar i Sjælen
Frem du kalder Offerviljens Mod,
Naar i salig, længselmættet Dvælen
Helt den lever af din Overflod.

PRÆSTEN (Leontes)

(staar bag Altaret paa dets øverste Trin; han antænder Veddet, saa det blusser klart Vejret. Koret knæler i Bøn paa begge Sider af Altaret, undtagen ALTARJOMFRUEN, som staar foran det, holdende en gylden Skaal med Røgelse).

Flamme som stiger!
Flamme, som higer
Fri mod dit Ophav, bær du vor Bøn!
Rigt i dit Følge
Vellugt skal bølge.
Ofret, vi bringer, er Offerets Løn.

(Han vinker ad Alterjomfruen, som trædet op paa Altrets Trin, foran det.)

ALTARJOMFRUEN (Alda)

Hellig er Glæden,
Som købes i Kamp.
Frigjort den stiger
som Offerets Damp
Op gennem Flammernes
Lutrende Luft! —
Røgelsens Korn
Maa brændes til Duft.

(Hun kaster Røgelse paa Ilden).

HAROLD

(der har staaet ubevægelig, dybt grebet ved Lyden af hendes Stemme, styrter frem).

Alda! Dig er det! Alda! Elskede!

(De knælende forfærdes, Altarjomfruen viger).

ALTARJOMFRUEN

Hvem er du Fremmede? Jeg kjender dig ej.
Hvorfor forstyrrer du vor Offerfest?

HAROLD

Giv mig Del i Eders Fest!
Ofre vil jeg med dig til din Gud!

(Han griber nogle Korn af den gyldne Skaal og kaster dem paa Ilden. Flammen slukkes pludselig, og en mørk Røgsky lægger sig lavt om Altarets Rand).

KORET

(dæmpet, i Rædsel).

Ve! Ve! —
Slukket er Altrets hellige Ild!
Spildt er Offerets Glæde.

PRÆSTEN.

Forkastet er din Gave, Fremmede.
Hvad vil du her? Hvad søger du hos os?

HAROLD.

Fred! Lykke! Glæde!

PRÆSTEN.

Dunkel er din Dragt,
Ej lys og klar som Festens rene Lyst.

HAROLD.

Du høje Aand, som taler til mig her,
Iklædt min Lærers Skikkelse og Aasyn!
Svar mig: hvor er jeg?

PRÆSTEN.

Lad dit Hjerte svare!

HAROLD.

Er dette Land hin Salighedens Ø,
Vi drømte om paa Jord?

PRÆSTEN.

Dens Indgang kun!
Det yderste, fjærneste Skær i det skinnende Hav,
Der skyller sin svalende Strøm mod de salige Kyster!
Som et Solstrejf paa Bølge mod Solkuglen selv
Er den Glæde, der fylder os her, mod den evige Glæde.

HAROLD.

Og dog for høj til mig! — — Ak, Alda! Alda!
Saa kjender du mig ej. For dig er Glæden,
For mig kun Mindets frygtelige Kval! —
Husker du ej de stille, lyse Dage,
Vi leved sammen, før vor Sol gik ned?
(Hun ryster paa Hovedet).
Husker du ej, jeg hviled ved din Side
Og vækked dig ved Daggry med mit Kys?
(Hun ryster atter paa Hovedet).

Husker du ej, dengang du sang mig Trøst
I Stjernenattens hvide Stilhed — Alda!

(synger)

Jeg véd et Land, fjernt over dunkle Vande,
Hvor Livets spildte Frøkorn fæster Rod,
Hvor dræbte Haab, med Glorieskær om Pande,
Staar op af Grav og gaar mig glad imod.
Salige Land,
med Vaarduft gennem Dale!
Lysende Strand,
Med Sommerbølgers Tale!
Jeg længes mod dig, fra den klamme Taage,
Som kaldes Liv og Dag blandt os, der vaage!

(Under Sangen lytter hun med et Udtryk af stigende Spænding. Det er, som noget fjernt dukkede frem i hendes Sjæl. Da Verset slutter, træder hun et Skridt hen mod ham med udbredte Ärme).

ALTARJOMFRUEN.

Harold.

HAROLD.

(jublende).

Min Elskede! —

(Idet han vil slutte hende i sine Arme, lyder et Tordenbrag. Scenen bliver bælmørk. Gennem Mørket høres kun Korets dæmpede »Ve, Ve!« — Da det atter bliver lyst, staar i et rødligt Skjær DØDSENGLEN (Vargbjørn) sort, med et bredt, blinkende Sværd i Haand, foran Altret mellem de to Elskende Præsten har tilhyllet sit Hoved. Koret ligger knælende, bøjet ned mod Jorden).

DØDSENGLEN.

Har du betalt din Gæld til mig?

HAROLD
(skælvende).

Hvem er du?

DØDSENGLEN.

Du véd det!

HAROLD.

Døden er du!

DØDSENGLEN.

Jeg er Døden. —
Jeg sletter ud, jeg straffer og forsoner.
Vejen til Livet gaar igjennem mig.
Mit Sværd er Tærsklen. Skæres maa din Fod
Til Marv og Ben, før du herind kan træde.
I Drømme har du anet Rigets Glæde,
Din Drøm er endt. Jeg venter dig til Kamp!

(Han sænker Sværdet. Det slaar med Klang mod Altrets Marmortrin. Hvide Dampe stiger op og dækker Scenen. Ud fra Taagen høres Koret).

KOR.

Hellig er Glæden,
Som købes i Kamp.
Frigjort den stiger
Som Offerets Damp.

(Da Taagen letter, er Scenen som i anden Akts siste Scene. Harold, atter iført Rustning, tager langsomt Bægret fra Munden og sætter det paa Bordet: Drømmen har kun varet de faa Sekunder. mens han drak. Leontes staar i samme Stilling som ved anden Akts Slutning).

HAROLD.

Hvad er der sket? Hvor var jeg? Har jeg drømt?

LEONTES.

Et Nu, et Dun fra Evighedens Vinger,
Har baaret dig til Sandheds Drømmeland.
Hvad dér du saa, vil ske!

HAROLD
(springer op).

Da Held mig, Held!
Et Aandedrag af Livets tunge Luft!
Et Aandedrag endnu! Saa er jeg fri.
Saa flyver jeg paa Evighedens Vinger
Højt over Taagen mod det lyse Land!
(Han drager sit Sværd).

LEONTES
(peger mod venstre).

Dit Hverv dig venter. Snart er alt fuldbragt.

(Harolds KRIGERE kommer i Kamp med Oprørerne, som anføres af ELGERT. Luerne fra den brændende By kaster et rødt Lys over Scenen indtil Tæppets Fald.)

HAROLD.

Hid mine Mænd! Den siste Kamp er min —

(Han styrter sig i Kampen, som trækker op over Slotstrappen. Ved dens Fod mødes Harold og VARGBJØRN).

VARGBJØRN.

Va'r dig, Kong Harold! Nu skal Slagets Norne
Dele vor Sag og dømme mellem os!

HAROLD.

Sejren er min. Den kan du ej mig røve.
(De kæmper. Harold falder)

VARGBJØRN
(med højt løftet Sværd),

Kongen er falden! Kampen er forbi!

HAROLD
(støttet af en ung Kriger).

Ja, Kampen er forbi! — Skaan mine Mænd!
De stred med ærlig Hu for deres Konge.
Skaan dem, ifald du er en ærlig Kriger!

(Sværdet glider ham af Haanden).

VARGBJØRN.

Det lover jeg, Kong Harold!

EN STEMME
(i Baggrunden).

Dronningen!

(ALDA iler ind fra højre. Hun griber den segnende Harold, knæler siden hos ham).

HAROLD.

Elskede! Ser jeg dig for siste Gang?
Nej, nej! Snart ses vi atter. —
Kys mig, Alda!

ALDA
(kysser ham).

Harold, jeg var dig tro. Jeg elsked dig, —
Kun dig! — Tror du mig, Harold?

HAROLD.

Ja, jeg tror dig! — —
Ser du de røde Roser? — Aldrig mer
Skal deres Blade falme. Mærker du

Duften fra Hav og Skov? Skillet er borte.
Jeg træder over Tærsklen. Foden bløder.
Men Hjertet jubler. *Og du følger mig!*

ALDA.

Jeg følger dig, min Elskede, min Helt!
(Hun lægger hans Hoved op mod sit Bryst).

Tæppet falder.

HENRIK SCHARLING: NORSK IDYL. Udtog af en Strasborger-Købmands Oplevelser i Aaret 1700. 2,00, ib. 3,25.

KNUD BOKKENHEUSER: DE SVANDT, DE SVANDT..! Vandringer i det gamle København. Illustr. 2,25, ib. 3,50.

— — SAA BY SOM BORGER. Københavnerliv i Slutningen af det 18. Aarhundrede. 3,00, ib. 4,50.

HENRIK WULFF: DA FJENDEN VAR I LANDET OG ANDRE UNGDOMSOPLEVELSER. 2,25.

JOHS. PALUDAN-MÜLLER: GJENNEM EVENTYRET. Fortælling. 2,00, ib. 3,00.

OLAF BJØRGVIN: HOLLÆNDERHUSET NET-PAS I BERGEN. Fort. fra Midten af d. 17. Aarh. 3,50, ib. 5,00.

RICH. PETERSEN: SPREDTE BLADE. Livsbilleder, Studier og Foredrag. Samlede og udgivne efter hans Død af hans Hustru. 1,50.

FRED. TOLSTRUP: SOLVÅNG. Glimt af Livet i en dansk Præstegaard. **4.** Oplag. 3,75, ib. 5,00.

D. SPECKMANN: HEDENS SØN. Fortælling fra Lüneborg-Hede. Aut. Overs. af *Axel Thomsen.* **5.** Tusind. 1,25, ib. 2,25.

VILHELM SPECK: TO SJÆLE. Roman. Aut. Overs. fra Tysk af *Agnete Petersen.* 3,50, ib. 5,00

JACQUES VINCENT: ET KÆRLIGHEDSOFFER. Roman. Oversat af *J. Aarbye.* 3,00, ib. 4,50.

JOSEPH SPILLMANN: ET OFFER FOR SKRIFTEMAALET. Roman. 3,00, ib. 4.00.

LUCIE HØRLYK: UNDER TROPESOL. Fort. fra dansk Vestindien. 3,00, ib. 4,75.

ALFRED IPSEN: VENUS. Nutidsroman. 4,00, ib. 5,50.

ERICH ERICHSEN: TO MENNESKER. Nutidsfortælling. 3,00. ib. 4,50.

KARL CHRISTENSEN: STÆRKE MAGTER. Samfundsroman. 4,00, ib. 5,50.

H. ST. HOLBECK: FRA DET KLASSISKE FRANKRIG. Populære Kulturskildringer. 3,50, ib. 5,25.

AAGE IBSEN: HARRIET MØRCH. Roman. 3,00, ib. 4,50.

— — ELLEN. En Fortælling om Købmandskab og Kærlighed. 2,50, ib. 4,00.

J. RAVN-JONSEN: SKYGGENS BØRN. Fortælling fra Storstaden. 2,00.

— — HJEMSTAVNSFOLK. Fortælling. Skildring fra den sjællandske Bondestand. 2,00.

CARL KOCH: FRA BAKKENS TOP. Stemninger og Strøtanker, med Tegninger af *Viggo Pedersen*. 2,00, ib. 3,25.

— — UNDERVEJS. Tanker og Stemninger, med Tegninger af *Viggo Pedersen*. 2,00, ib. 3,25.

INGEBORG SIMESEN: INDAD OG UDAD. Digte. 2,00, ib. 3,00.

F. RÖNNING: N. F. S. GRUNDTVIG. Et Bidrag til Skildring af dansk Aandsliv i det 19. Aarhundrede. Udk. i Halvbind à ca. 3,00.

»SCHØNBERGS HAANDBOG« Et Universal-Bibliotek i eet Bind i 20 Afsnit udarbejdet af Fag- og Videnskabsmænd. 480 Sider m. Illustr. og Verdensatlas. 6,00, ib. 7, og 7,50.

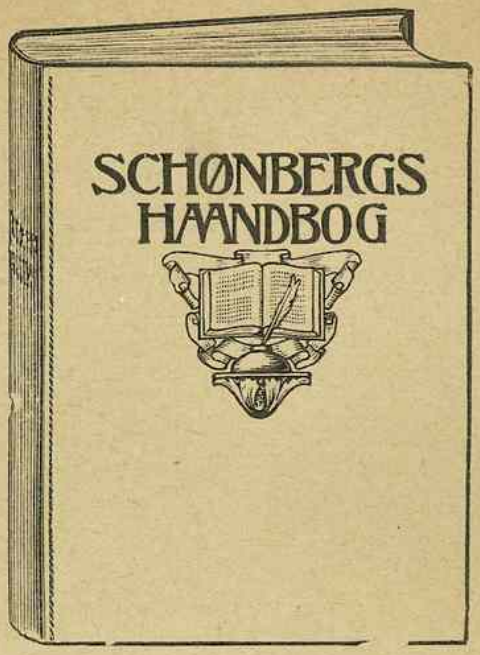

Pris 6 Kr. heftet (eller i 12 Hefter à 50 Øre)

Om denne skriver S. B, i »Berl. Tid.«:

»Idéen med i et Bind at samle i koncentreret Form al — eller næsten al den Viden, man en Gang har siddet inde med — eller dog har skullet sidde inde med — er jo i og for sig fortræffelig, og den Maade, paa hvilken Idéen er ført ud i Livet, maa ogsaa siges at være i høj Grad tiltalende.

Haandbogen indeholder ialt 21 Afsnit vedrørende dansk Sprog, dets Historie ved Dr. phil. Marius Kristensen og dets Grammatik ved Seminarieforstander J. Byskov; de tre nordiske Landes Litteraturhistorie behandles af Knud Bokkenheuser, Danmarks Forhistorie er udarbejdet af cand. mag. Hans Kjær, dets Historie af Magister H. Høffding, Verdenshistorie og Kirkehistorie henholdsvis ved cand. mag. V. Ehrencron-Müller og Overlærer Axel Sørensen, Geografien af Dr. Steensby, hertil knyttet farvetrykte Verdensatlas (i 6 Blade) og et stort Danmarkskort; paa Naturvidenskabens Omraade har Magister H. P. Ditlevsen everet en Zoologi og Botanik og Prof. Bokkenheuser, Regning og Matematik samt Fysik, Kemi, og Astronomi, Dr. V. Ryder en Sundhedslære og endelig Fru Bodil Krause, en Vejledning i Haandarbejde.

Det har været samtlige Medarbejderes Opgave ikke blot at meddele den nødvendige Viden i den muligst sammentrængte Form, men ogsaa at gøre Fremstillingen saa læselig som muligt. Og praktisk er Sagen greben an fra først til sidst.

— Ved et omfattende Register (c. 4000 Ord) er Haandbogen „meget let at slaa op i" og derved tillige indenfor sit Omraade et *Konversationsleksikon i eet Bind.*

KBHVN. - NIELSEN & LYDICHE (AXEL SIMMELKIÆR)

JAKOB BADEN